

Zdzisław Gębołyś

**Śląskie bibliografie terytorialne –
wczoraj, dziś, jutro**

Plan

1. Bibliografie wczoraj
2. Bibliografie dziś (do 1999 roku)
 - a. Bibliografie polskie
 - b. Bibliografie czeskie
 - c. Bibliografie niemieckie
 - d. Bibliografie austriackie
3. Bibliografie jutro
 - a. Bibliografie polskie
 - b. Bibliografie czeskie
 - c. Bibliografie niemieckie
4. Zakończenie/Postulaty badawcze i organizacyjne

Śląsk w historycznych granicach

Śląsk w historycznych granicach

Wczoraj (do 1918 roku)

A. Bibliografie niemieckie

1. Johannes Jacob Fuedarar: Bibliographia Silesiaca (1731)
2. Johann Georg Thomas: Handbuch der Literaturgeschichte. Hirschberg 1824
3. Nentwig H.: Literatur der Landes- und Volkskunde der Provinz Schlesien [Bd 1.] umfassend die Jahre 1900-1903; Bd 2: 1904-1906, hrsg. von H. Nentwig, Breslau 1904-1907
4. Literatur der Landes- und Volkskunde der Provinz Schlesien. Breslau 1892-1900

Wczoraj

B. Bibliografie austriackie, polskie i czeskie

1. Gerber E., Popiołek F.: [Literatur auf Österreichisch-Schlesien und die benachbarten Teile von Preussen-Schlesien bezüglich]. „Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Österreichisch-Schlesien“ Jg. 1- Jg. 12/13. 1905/6-1917/18
2. J. Londzin: Bibliografia druków polskich w Księstwie Cieszyńskim od roku 1716 do 1904. Cieszyn 1906.
3. Mikolaš J. L.: Seznam českého písmennictví v Slezsku od r. 1848 až 1918. „Moravsko-slezský sborník“ Roč. 1 1918/1919, 24, s. 79-84

Dziś

Niemcy (1918-1989)

1. Najwięcej bibliografii niemieckich dotyczących Śląska powstało w Niemczech po I wojnie światowej. Wówczas w różnych miejscowościach i okręgach, głównie na Dolnym Śląsku, zaczęły powstawać bibliografie lokalne
2. Pierwszą retrospektywną bibliografię górnośląską wydała w 1928 roku trójka autorów: Karl Kaisig, Hans Bellé i Lena Vogt pod tytułem *Deutsches Grenzland Oberschlesien*

Dziś

Niemcy (1918-1989)

3. Największe zasługi po II wojnie światowej położył w rejestracji piśmiennictwa śląskiego Instytut Herdera w Marburgu, gdzie przeniosła się Komisja Historyczna, i gdzie kontynuowano prace bibliograficzne zapoczątkowane we Wrocławiu. Sprawcą i głównym wykonawcą *Schlesische Bibliographie* był Herbert Rister, który przygotował do druku i wydał w latach 1961-1989 21 tomów bibliografii, obejmującej swym zasięgiem chronologicznym lata 1928-1985

Dziś

Niemcy (1918-1989)

4. Po śmierci H. Ristera (1985) Instytut Herdera przystąpił na początku lat 90.tych do współpracy w tym zakresie z Uniwersytetem Wrocławskim i Slezskym ustavem Slezskega Zemskeho Muzea w Opawie. Jej efektem są wydawane od 1992 roku kolejne tomy bieżącej Bibliografii Historii Śląska

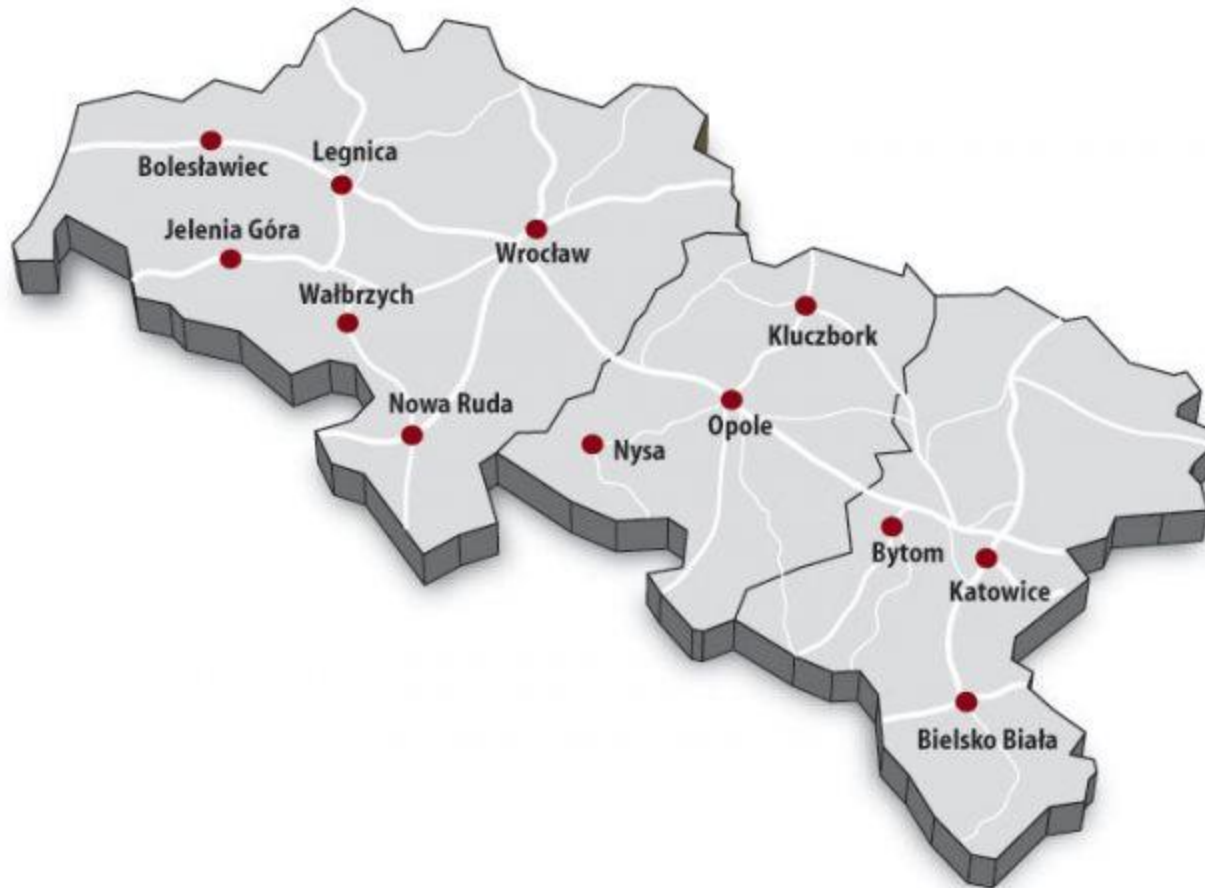
Dziś

Niemcy (1918-1989)

1. Schlesische Bibliographie. Bd. 1-6. Breslau 1927-1934.
2. Schlesische Bibliographie. Hrsg. von der Historischen Kommission für Schlesien. Bd. 1-7. Breslau 1927-1944.
3. Deutsch-polnische Beziehungen in Geschichte und Gegenwart. 1900-1998. 4 Bände. A. Lawaty, W. Mincer (Mitwirkung: A. Domańska) (Hg.). Wiesbaden 2000.
4. Schlesische Bibliographie. Im Auftrage der Historischen Kommission für Schlesien . Bearb. von H. Rister. 1928-1985. Marburg 1961-1989.

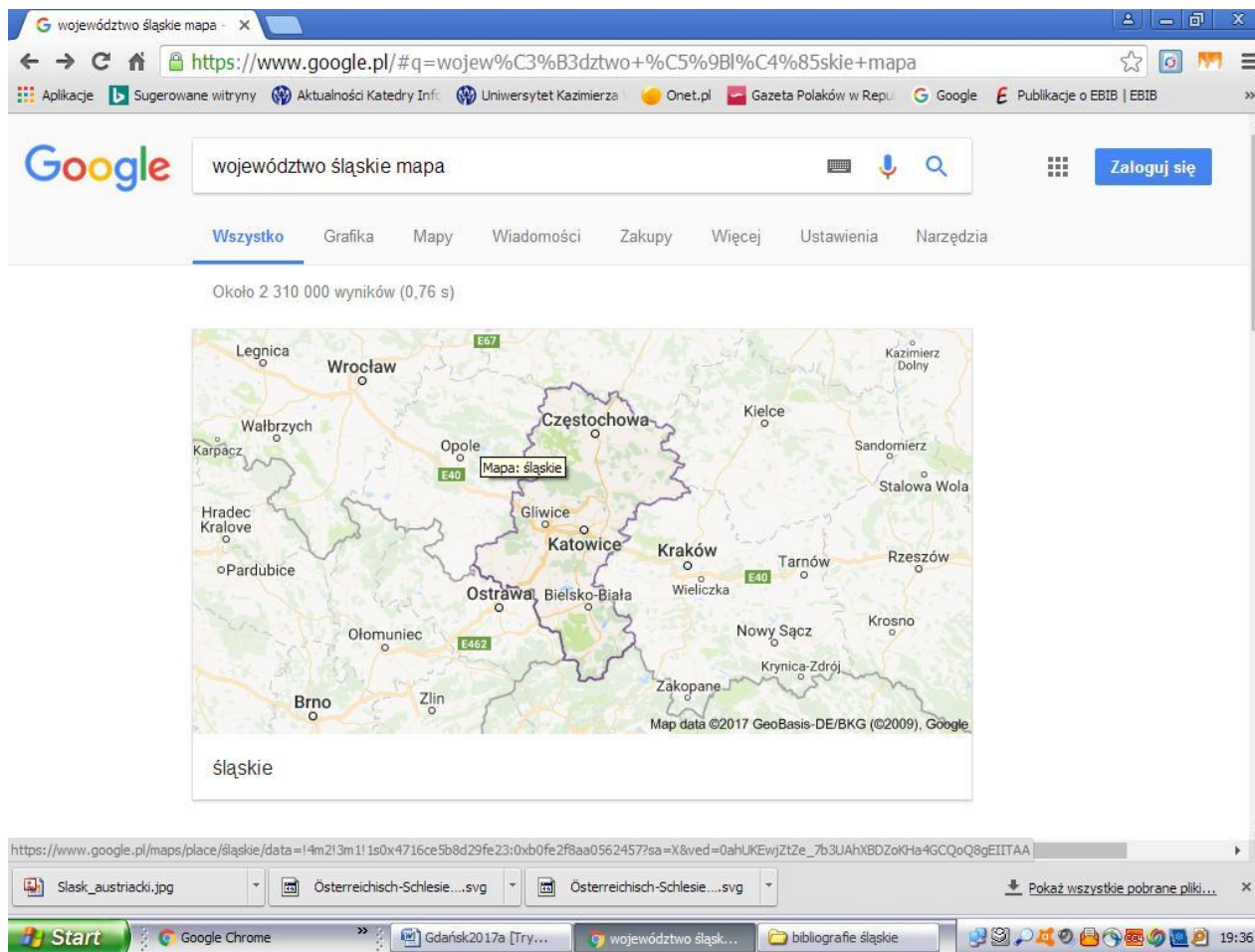
Dziś – Polska

Śląsk w granicach Polski

Dziś – Polska

Województwo śląskie – część górnośląska

Dziś – Polska

Województwo opolskie

opolskie

Wrocław

Katowice

Opole

Ostrawa

Fakty w skrócie

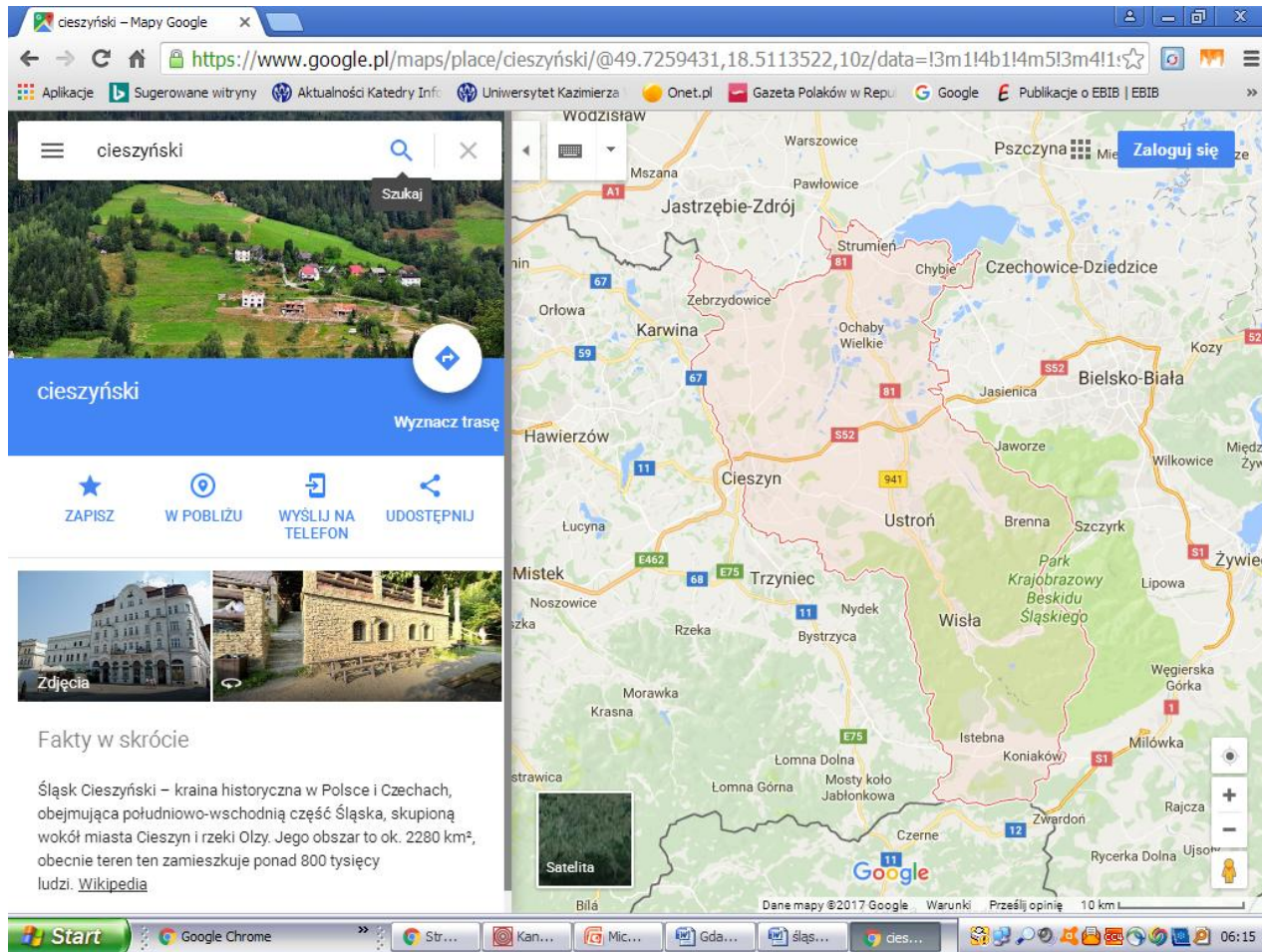
Województwo opolskie – jedno z 16 województw w Polsce. Obejmując obszar o powierzchni 9412 km² jest obecnie najmniejszym województwem w Polsce. [Wikipedia](#)

schlesien.jpg | historyczne_granice_D...jpg | śląskpowojenny.jpg

Start | Google Chrome | S. | K. | b.. | M. | G. | ś.. | o.. | 06:12

Dziś – Polska

Śląsk Cieszyński – polska część

The image is a screenshot of a Google Maps browser window. The address bar shows the URL: <https://www.google.pl/maps/place/cieszyński/@49.7259431,18.5113522,10z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s>. The search bar contains the text "cieszyński". The map displays the region of Cieszyn, with labels for various towns and landmarks, including Jastrzębie-Zdrój, Karwina, Cieszyn, Ustroń, and Bielsko-Biała. A sidebar on the left shows a satellite view of a landscape, the name "cieszyński", and a "Wyznacz trasę" button. Below this are icons for "ZAPISZ", "W POBLIŻU", "WYŚLI NA TELEFON", and "UDOSTĘPNIJ". A "Zdjęcia" section shows two small images of buildings. A "Fakty w skrócie" section contains the following text:

Śląsk Cieszyński – kraina historyczna w Polsce i Czechach, obejmująca południowo-wschodnią część Śląska, skupioną wokół miasta Cieszyn i rzeki Olzy. Jego obszar to ok. 2280 km², obecnie teren ten zamieszkuje ponad 800 tysięcy ludzi. [Wikipedia](#)

The bottom of the screenshot shows the Windows taskbar with the Start button and several open applications, including Google Chrome and a file explorer.

Dziś - Polska

Okres przedwojenny

Rejestracja piśmiennictwa na polskim Górnym Śląsku w okresie międzywojennym, przynajmniej do lat 30.tych XX w, odbywała się w sposób nieskoordynowany i nieplanowy, a prace bibliograficzne były skierowane na uzupełnianie luk

1. Wykaz literatury bieżącej o Śląsku (1935-1939). Red. J. Koraszewski. Katowice 1935-1939

Dziś Polska

Okres po II wojnie światowej

1. Reforma administracyjna w 1974 roku stanowi punkt zwrotny w rozwoju śląskich bibliografii terytorialnych. Zaczęto wtedy opracowywać bibliografie bieżące i retrospektywne w granicach nowych województw (bielskie, opolskie, wałbrzyskie, jeleniogórskie, częstochowskie, zielonogórskie), nie zawsze pokrywających się z historycznymi granicami Śląska

Dziś Polska

Okres po II wojnie światowej

2. Do pogłębienia stanu rozdwojenia i częściowego dublowania prac bibliograficznych przyczyniła się również nowela *Ustawy o bibliotekach z 1997 roku*, która nałożyła na wojewódzkie biblioteki publiczne obowiązek tworzenia bibliografii regionalnych

Dziś Polska

Okres po II wojnie światowej

3. Dodatkowo w 1999 roku, na mocy *Ustawy z dnia 24 lipca 1998 roku o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa* Polska została podzielona na 16 województw. Obszar historyczny Śląska, dotychczas funkcjonujący w ramach ośmiu województw (zielonogórskie, jeleniogórskie, legnickie, wrocławskie, wałbrzyskie, opolskie, katowickie, bielsko-bialskie) został przekształcony w trzy główne województwa: dolnośląskie, opolskie, śląskie i lubuskie (południowy skrawek Śląska).

Dziś Polska

Okres po II wojnie światowej

4. Reforma administracyjna doprowadziła na Śląsku do zaprzestania wydawania większości bibliografii wojewódzkich (bielska, jeleniogórska, wałbrzyska). Wyjątkiem było województwo opolskie, gdzie kontynuowano prace nad bibliografią województwa opolskiego, poszerzoną o powiat oleski

Dziś Polska

Okres po II wojnie światowej

5. Wyjątkiem w tym okresie czasu jest *Bibliografia Śląska*, która nie bacząc na zmianę podziału administracyjnego (1975) uwzględniała cały czas piśmiennictwo wydawane na obszarze historycznego Śląska
6. Rok 1989 został wyznaczony jednocześnie jako granica do której ukazywały się kolejne tomy „starej” *Bibliografii Śląskiej*, za lata 1990-1998 miała się ukazać bibliografia retrospektywna województwa katowickiego

Dziś Polska

Okres po II wojnie światowej

7. W miejsce zlikwidowanych bibliografii terytorialnych powstała na Dolnym Śląsku *Bibliografia Dolnego Śląska*, w 1995 jako bibliografia retrospektywna, a od roku 1996 jako bibliografia bieżąca w formie elektronicznej

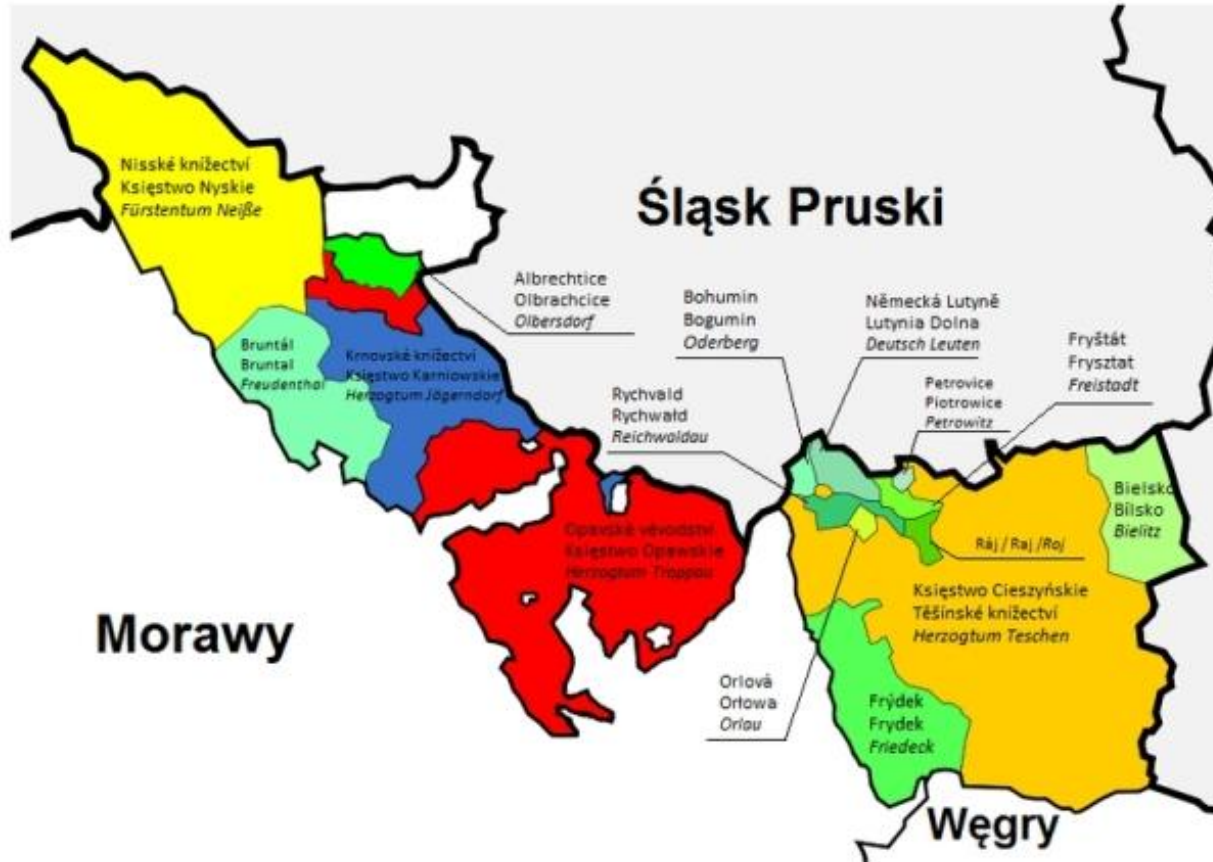
Dziś Polska

Okres po II wojnie światowej

Wykaz najważniejszych bibliografii

1. Bibliografia Śląska (1960-2000)
2. Bibliografia Województwa Śląskiego (1999-2002)
3. Bielska bibliografia regionalna (1979-1992)
4. Bibliografia województwa częstochowskiego (1975-1989)
5. Bibliografia województwa opolskiego 1983-
6. Bibliografia Ziemi Lubuskiej 1960-
7. Bibliografia województwa wałbrzyskiego 1975-1997
8. Bibliografia Dolnego Śląska 1990-1994

Dziś – Czechy

Dziś – Czechy

Okres międzywojenny

1. Bar Z.: Literatura v Tešinsku. Slezsky sbornik 1936
2. Dedina V.: Literatura o Slezku. „Vlastivedny Sbornik Slezsky” 1925 č. 1, s. 308-318

Dziś – Czechy

Okres powojenny

1. Po II wojnie światowej dominowały bibliografie bieżące. Najważniejszą pracą bibliograficzną z tego okresu jest jednak 3-tomowa bibliografia polskich silesiaków, przygotowana przez Andělina Grobelnego i Milana Kudelkę, wydana w Opawie w latach 1952-1957
2. Przejście od okazjonalnej do systematycznej i bieżącej rejestracji piśmiennictwa śląskiego nastąpiło w Czechach w 1958 roku

Dziś – Czechy

Okres powojenny

3. W latach 1958-60 wychodziła bibliografia bieżąca pod nazwą *Olomoucký kraj v roce. Soupis publikací a článků*, od 1960 roku pod nazwą *Severomoravský kraj v roce. Soupis publikací a článků*. W latach 1958-1970 bibliografia ta wychodziła w jednym tomie, a od roku 1971 została podzielona na oddzielne zeszyty odpowiadające powiatom (okres): Bruntal, Frydek-Místek, Karvina, Nový Jičín, Olomouc, Opava, Přerov, Šumperk, Vsetín, Ostrava miasto. Bibliografię przygotowywała Vedecká knihovna w Olomuńcu

Dziś – Czechy

Okres powojenny

4. W tym kształcie bibliografia była wydawana do 1990 roku. W latach 1991-2000 bibliografia wychodziły jako samodzielne wydawnictwa dla poszczególnych powiatów. W 2000 roku biblioteka w Ołomuńcu zaprzestała wydawania bibliografii
5. Od lat 80-tych XX wieku Moravská Zemská knihovna v Brnie, Vedecká knihovna w Ołomuńcu, powiatowe muzea i archiwa wydają retrospektywne bibliografie miast i regionów Moraw, które wychodzą jako monografie w serii *Bibliografie a premeny k vyvoji Morav*

Dziś – Czechy

Okres powojenny

6. Spośród bibliografii ziem śląskich bibliografii w ramach tej serii w omawianym okresie doczekały się: Morawy (1994) i Opawa (1999), Šumperk i Jesionik (2002). W 2003 roku Biblioteka w Ostrawie wydała bibliografię powiatu Karwina. W 2011 roku ukazała się w dwóch częściach bibliografia Ostrawy miasto rejestrująca piśmiennictwo samodzielne i niesamoistne wydawnicze za lata 1901-2010

Dziś – Czechy

Okres powojenny

1. Ficek V.; Rejstřík Slezského sborníku dříve Věstníku Matice opavské. Roč. 1-50 / Sest._Viktor_Ficek_a Bohumil Sobotík. Praha 1954
2. Grobelny A.: Polska literatura o Slezsku a Ostravsku. Bibliografický soupis. Opava 1957
3. Indrová J., Koplík J.: Bibliografie okresu Opava. Olomouc 1999
4. Kubečková M., Ohnoutková M., Oravová M.: Bibliografie okresu Karviná. Ostrava 2003.
5. Kubíček J., Nádvorníková M.: Bibliografie k vývoji Moravy a Slezska. Literatura z let 1801 -1993. 1994
6. Kubicek, J.: Bibliografie novin a časopisu na Morave a ve Slezsku v letech 1918-1945. Praha 1989

Dziś – Czechy

Okres powojenny

7. Legowicz H., Kaszper K.: Wystawa polskich wydawnictw 19545-1997.
Karwina 1997
8. Mazur A.: Bibliografie města Tešina. W: Český Těšín 50 lat městem. Ostrava 1973, s. 355-390
9. Město Ostrava. Soupis publikací a článku 1991-2000. Olomouc 1991-2000.
10. Moravskoslezský kraj v roce 2002. Souběžná regionální bibliografie.
[Sestavilo oddělení bibliografie Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě]. Ostrava 2003
11. Okres Frýdek-Místek v roce. Soupis publikací a článku 1991-2000.
Olomouc 1991-2000
12. Okres Karvina v roce. Soupis publikací a článku. Olomouc 1991-2000.
Ostrava 1992

Dziś – Czechy

Okres powojenny

13. Olomoucký kraj w roce. Soupis publikací a článků 1958-1960. Olomouc 1958-1960
14. Planá I., Kovářová A.: Okres Karviná v roce 1991. Soupis publikací a článků . Olomouc, 1992
15. Severomoravský kraj v roce 1958-1970. Soupis publikací a článků. Olomouc 1972-1991
16. Veselská J.: Bibliografie časopisu Tešinsko. Frydek-Místek, 1976
17. Zahradník S.: Polskie wydawnictwa wyznaniowe na Śląsku Cieszyńskim. „Zwrot“ 1990 nr 1 s. 32-35, nr 2, s. 36-40

Jutro – Polska – od 2000 roku

1. Śląska bibliografia terytorialna funkcjonuje obecnie w na trzech szczeblach: województw, powiatów i gmin, z odpowiadającymi im typami bibliografii: województwo – bibliografia regionalna (województwa); powiat – bibliografia powiatu (ziemi); gmina – bibliografia gminy/miejscowości

Jutro – Polska – od 2000 roku

2. Po 2000 r. kontynuowane są wcześniej wydawane bieżące bibliografie regionalne (BŚ, BWO, *Bibliografia Ziemi Lubuskiej*, *Bibliografia książki cieszyńskiej*. Szczebel powiatowy bibliografii jest reprezentowany przez 10 bibliografii (powiaty: bielski, Kędzierzyn-Koźle, Nowa Sól, Opole, Wałbrzych, Wodzisław Śląski, Kłodzko, Lewin Brzeski, Tarnowskie Góry, Świdnica)

Jutro – Polska – od 2000 roku

3. W przypadku Dolnego Śląska i województwa opolskiego funkcję bibliografii powiatowej wypełniają prowadzone tam bibliografie regionalne
4. Lista 26 bibliografii miejskich (Bytom, Chorzów, Cieszyn, Imielin, Jastrzębie Zdrój, Katowice, Lubliniec, Łaziska Górne, Mikołów, Mysłowice, Piekary Śląskie, Pszczyna, Racibórz, Radzionków, Ruda Śląska, Rybnik, Siemianowice Śląskie, Świerklaniec, Świętochłowice, Tychy, Ustroń, Zabrze, Żory, Grodków, Zielona Góra),

Jutro – Polska – od 2000 roku

w zdecydowanej większości tworzonych w miejscowościach należących do Górnego Śląska, zarazem w zasadzie nieobecnych w postaci samodzielnych opracowań na terenie Śląska opolskiego i Dolnego Śląska

5. Powstawanie bibliografii

retrospektywnych(Chorzów, Cieszyn, Jastrzębie Zdrój, Mikołów, Nowa Sól, Piekary Śląskie, Pszczyna, Radzionków, Tarnowskie Góry, Tychy Żory, Świętochłowice, Świerklaniec, Grodków)

Jutro – Polska – od 2000 roku

6. Tradycyjne przywiązanie do „papierowych” kartotek zagadnieniowych obejmujących swym zasięgiem miasto. Wydawnictwa, rejestrujące samoistne i niesamoistne teksty z miasta, regionu itd., spotykamy w Gliwicach, Imielinie, Łaziskach Górnych, Mysłowicach, Siemianowicach Śląskich, Ustroniu i w Pszczynie, w niektórych bibliotekach tworzone są one równoległe do baz danych (Siemianowice Śląskie, Pszczyna, Świętochłowice)

Jutro – Polska – od 2000 roku

6. Momentem przejściowym pomiędzy bibliografią kartotekową a bibliograficzną bazą danych są bibliografie elektroniczne zapisywane na nośnikach zewnętrznych, najczęściej CD-ROM (Bytom; Ziemia lubuska)
7. Stopniowo zaczynają być tworzone wyłącznie bibliografie w pełnej wersji elektronicznej, dostępne w trybie online. W tej formie powstają nie tylko bibliografie o zasięgu regionalnym (Dolny Śląsk, Opole, Górny Śląsk, woj. śląskie), ale również bibliografie poszczególnych miejscowości

Jutro – Polska – od 2000 roku

(Bytom, Chorzów, Cieszyn, Jastrzębie Zdrój, Kędzierzyn-Koźle, Lubliniec, Mikołów, Opole, Piekary Śląskie, Racibórz, Rybnik, Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Tychy, Wodzisław Śląski, Zabrze, Żory, Brzesko, Kluczbork, Kłodzko, Olesno).

Rejestrują one albo wyłącznie artykuły z prasy lokalnej i regionalnej (Bytom, Jastrzębie Zdrój, Piekary Śląskie, Rybnik, Żory), albo dodatkowo także książki (Chorzów, Cieszyn, Lubliniec, Mikołów) i ewentualnie w wyborze dokumenty życia społecznego (Siemianowice Śląskie)

Jutro – Polska – od 2000 roku

8. Wyłącznie elektroniczna wersja bibliografii powstaje dla Dolnego Śląska, województwa opolskiego, a spośród miejscowości, dla Mikołowa, Raciborza, Rybnika, Świętochłowic, Piekar Śląskich, Wodzisławia Śląskiego i Zabrze

Jutro – Polska – od 2000 roku

9. Tylko w wersji drukowanej wydają bibliografie zazwyczaj mniejsze miejscowości: Radzionków, Świerklaniec, Grodków. Bibliografia w wersji drukowanej i elektronicznej powstaje w Bytomiu, Chorzowie, Cieszynie, Jastrzębiu Zdroju, Kędzierzynie-Koźlu, Nowej Soli, Pszczynie, Tarnowskich Górach, Tychach i w Żorach

Jutro – Polska – od 2000 roku

10. Utrudniony dostęp do bibliografii drukowanych jest rekompensowany coraz częściej przez ich digitalizację oraz posiadanie w bibliotekach cyfrowych. Śląska Biblioteka Cyfrowa zawiera bibliografie: Bielska-Białej, Bytomia, Pszczyny, Śląska, Bibliografię województwa śląskiego, Bibliografie Bieżącą Województwa Śląskiego, Tarnowskich Gór, Żor, Siemianowic Śląskich, Jastrzębia Zdroju, Tychów), Kędzierzyńsko-Kozielska Biblioteka Cyfrowa (Kędzierzyn-Koźle), Cyfrowy Dolny Śląsk (BDO), Opolska Biblioteka Cyfrowa (BWO)

Jutro - Polska

1. Bibliografia Historii Polskiej za rok 1935-2014. Kraków 1955-2016.
2. Bibliografia Bielska-Białej i powiatu bielskiego za lata 1999-2008. Bielsko-Biała 2004-2008.
3. Bibliografia Historii Śląska za lata 199-2015. Wrocław 1954-2016.
4. Bibliografia książki cieszyńskiej 1990-2001. Oprac. M. Szelong. Cieszyn 2002.
5. Bibliografia piśmiennictwa polskiego na Śląsku XVII i XVIII wieku. Oprac. J. Zaremba. Wrocław 1980.

Jutro - Polska

6. Bibliografia Śląska 1960-1988. Katowice 1965-2005.
7. Bibliografia województwa bielskiego za lata 1979-1998. Bielsko-Biala 1985-2004.
8. Bibliografia Bieżąca Województwa Śląskiego 2006-2016. Katowice 2006-2016.
9. Zahradnik S.: Materiały do bibliografii dorobku twórczego Polaków na Zaolziu. Opole 2007.
10. Bibliografia Dolnego Śląska
11. Bibliografia Województwa Opolskiego

Jutro – Czechy

Okres powojenny

1. Spośród bibliografii ziem śląskich bibliografii w ramach tej serii w omawianym okresie doczekały się: Morawy (1994) i Opava (1999), Šumperk i Jesionik (2002). W 2003 roku Biblioteka w Ostrawie wydała bibliografię powiatu Karwina. W 2011 roku ukazała się w dwóch częściach bibliografia Ostrawy miasto rejestrująca piśmiennictwo samodzielne i niesamoistne wydawnicze za lata 1901-2010

Jutro - Czechy

1. Bibliografie okresu Jeseník / Emilie Dohnalová, Eva Musilová. Brno, 2002
2. Bibliografie historicko-vlastivedné literatury severní Moravy a Slezska za léta 2001-2005: pomůcka pro vlastivednou práci / zpracovala Jana Indrova. Opava, 2008
3. Bibliografie okresu Karvina / Michaela Kubecková, Marta Ohnoutková, Monika Oravová. Ostrava : Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě ; Brno, 2003

Jutro - Czechy

4. Bibliografie okresu Ostrava-mesto / [zpracoval kolektiv oddeleni bibliografie MSVK ; soupis novin a casopisu zpracoval Jaromir Kubicek ; spravni vyvoj okresu sestavila Blazena Przybylova]. Ostrava, 2011
5. Bibliografie okresu Jesenik/Emilie dohnalova, Ewa Musilova. Brno 2002
6. Bibliografie historicko-vlastivedne literatury okresu /Frydek Mistek do roku 1945/ Jirina Veselska. Frydek Mistek 1990

Jutro - Niemcy

1. Bibliografia wydawana w formie tradycyjnej (drukowanej), implementowana do bazy danych *Bibliographieportal zur Geschichte Ostmitteleuropas*, zaspokaja podstawowe potrzeby badawcze i naukowe niemieckiego środowiska naukowego w zakresie dostępu do informacji o aktualnym piśmiennictwie śląskim, podobnie jak *Verbundkatalog östliches Europa* rejestrujący ponad 1 mln tytułów (październik 2015) z ponad 30 bibliotek w Niemczech, w Polsce i w Czechach

Jutro - Niemcy

2. Zmiana granic po II wojnie światowej doprowadziła do skurczenia śląskich terytoriów będących we władaniu Niemiec do trzech powiatów: górnołużyckich Bautzen, Görlitz oraz dolnołużyckiego Oberspreewald-Lausitz. Przerwanie ciągłości politycznej i historycznej spowodowało właściwie zaprzestanie tworzenia bibliografii stricte terytorialnych na tym obszarze

Jutro - Niemcy

3. Prace bibliograficzne nie są prowadzone przez biblioteki publiczne w powiatowych miastach: Bautzen, Görlitz i Cottbus. „Śladów” śląskich bibliografii tworzonych na tym obszarze możemy dopatrzeć się jedynie w dwóch bibliograficznych bazach danych: *Sorbische Bibliographie* i *Sächsische Bibliographie*

Jutro - Niemcy

1. Bibliographie zur Geschichte der Niederlausitz. 2 Bde bis 1945.
2. Sorbische Bibliographie/Serbske bibliografija
3. Verbundkatalog östliches Europa
4. Sächsische Bibliografie online
5. Bibliographieportal zur Geschichte Ostmitteleuropas

Wnioski

- Rok 2000 – symboliczny nowy etap technologiczny w rozwoju bibliografii regionalnych wraz z pojawieniem się Internetu
- Bibliografie regionalne na CD-ROM
- Bibliografie online w Internecie
- Bibliografie w bibliotekach cyfrowych
- Rozwój technologii pozwalającej równoległe i równoczesne przeszukiwanie wielu baz danych (protokół Z 39.50)
- Prace nad formatem MARC21
- Przyjęcie w polskich bibliografiach Języka Haseł Przedmiotowych BN do opracowania rzeczowego
- Dublowanie prac bibliograficznych

Postulaty

- Potrzeba dalszego tworzenia tego typu źródeł informacji
- Potrzeba „dywersyfikacji” działań: bibliografie regionalne, lokalne
- Problem doboru materiałów – odwieczny problem
- Przenoszenie bibliografii do bibliotek cyfrowych
- Organizacja prac bibliograficznych typu „klient-serwer” z jedną bazą danych czy też z zespołem baz danych
- Forma bibliografii: drukowane i elektroniczne, czy tylko elektroniczne

Postulaty

- Dopracowanie zasad metodycznych
- Dalsze umiędzynarodowienie prac bibliograficznych
- Wzorcowy model elektronicznej bibliografii regionalnej – Bibliografia Dolnego Śląska
- Podjęcie dalszych prac nad bibliografiami retrospektywnymi
- Preferowanie bibliografii w regionach historycznych nad bibliografiami w regionach administracyjnych